

“Vull escoltar el que el Govern iraquità espera de l'OTAN”

El secretari general de l'OTAN, l'holandès Jaap de Hoop Scheffer, comenta quin serà el paper de l'Aliança en el futur pel que fa a les zones conflictives com ara l'Iraq, l'Afganistan i Kosovo.

L'ex president dels democristians, de 56 anys, és el tercer holandès que ha arribat al cim de l'Aliança. Com a ministre d'Afers Estrangers va defensar la cursa nord-americana contra l'Iraq; això sí, s'hauria estimat més veure reforçat el paper de l'ONU.

— Com a secretari general de l'OTAN esteu a favor que l'Aliança s'implique a l'Iraq?

— Si el Govern iraquità o l'ONU, o tots dos, demanaren a l'OTAN que hi intervinguera, els diria que no podem tancar la porta davant dels nassos al Govern iraquità. Seria molt estrany que l'OTAN no fóra consultada seriosament sobre aquestes demandes.

— El canceller alemany pensa que, implicant-se l'OTAN a l'Iraq, no augmentaria la seguretat. El president francès s'ha pronunciat d'una manera semblant.

— Però cap dels dos no va dir a la cimera del G-8 a Sea Island que estigueren en contra de discutir el tema.

— L'evolució de l'Iraq serà decisiva. Què hi hauria de fer l'OTAN, concretament?

— M'agradaria salvaguardar les prioritats adequades. En primer lloc, vull escoltar el que el Govern iraquità espera de l'OTAN. Fins ara el que hem vist és una coalició que ha decidit pels iraquians. Ara entrem en una fase en què els iraquians mateixos decideixen. L'OTAN haurà d'assessorar, per exemple, en els àmbits en què el Govern alemany ja ofe-

reix col·laboració, és a dir en la formació de la policia i de les forces armades.

— Quins àmbits queden bandejats?

— No n'excluc cap.

— Tampoc que l'OTAN es faci càrrec del comandament suprem en el sector iraquità que fins ara controlen els polonesos?

— Ara per ara no desestime res, però tampoc no considere res. Altrament, faria tot just el contrari del que vull defugir; estaria preestablint al Govern de transició iraquità el que ha de dir. I aquesta no és una posició correcta per a un secretari general de l'OTAN.

— I aquest Govern voldria veure's l'OTAN com a potència ocupant que potser algun dia hauria de disparar contra un iraquità enemic?

— El secretari de l'OTAN, abans de res, ha d'escoltar atentament què vol el Govern iraquità. Si l'1 de juliol diu que ja no vol cap tropa més a l'Iraq, que no necessiten l'OTAN —cosa que no diran—, què he de dir-los? Que, sentint-ho molt, hi anirem de tota manera?

— Ja hi sou. Setze estats de l'OTAN tenen tropes a l'Iraq.

— Si cap dels setze estats, no sols els polonesos, sinó també altres membres, necessitara ajuda de l'OTAN en la planificació i la logística, no seria cap problema: l'Aliança ho faria. Però no espereu que l'OTAN desfile amb altres milers de soldats a l'Iraq. Això no passarà.

— Però sembla bastant evident que als americans els agradaria veure's alleugerits per les tropes de l'Aliança.

— No es tracta sols del que els agrada als americans. Es tracta també de veure què vol el Govern iraquí. La meua tasca com a secretari general és trobar un consens al respecte al si de l'Aliança.

— Els seus afans per reforçar el compromís de l'OTAN a l'Afganistan han topar amb l'oposició dels membres de l'OTAN que ara tenen tropes a l'Iraq.

— Estic segur que l'OTAN resoldrà afegir quatre grups de reconstrucció més al ja existent dels alemanys a Kunduz.

— Hi ha prou tropes per a fer-ho. Ara es discuteix sobre detalls ridículs com ara quatre helicòpters, un avió de càrrega i dues companyies de tropes de combat que ningú no vol posar a disposició.

— Jo no negue que tenim dificultats per a mantenir tot això. Aquí he de fer una crítica al nostre procediment de decisió i als nostres estats membres, que requereixen molt de temps. Però ens en sortirem.

— Heu dit que a l'Afganistan s'han fet grans avenços gràcies a l'OTAN. En realitat, cada vegada hi ha més atacs. No fa gaire van ser assassinats onze xinesos, i per cert, va ser a la regió de Kunduz, on estan estacionades les forces federals alemanyes. En les proximitats van ser volats dos avions de l'ONU. Continúeu pensant que la situació ha millorat?

— La responsabilitat de l'Afganistan recau en primer terme en el president Karzai i el seu Govern. L'OTAN només hi fa un paper secundari. Estava clar que a la primavera i l'estiu hi hauria nous disturbis, darrere dels quals es troben grups interessats a veure fracassar el procés de pau. L'OTAN tota sola no pot convertir l'Afganistan en un país estable. Es tracta de la credibilitat de la comunitat internacional. Tampoc l'ONU, ni la Unió Europea ni els Estats Units es poden permetre el luxe de deixar que l'Afganistan fracasse. Si això s'esdevinguera, tindríem un problema ben greu.

— El comandant suprem de l'OTAN a Europa, el general James Jones, ho ha dit en poques paraules: si no pacifiquem l'Afganistan, a l'Iraq no cal ni començar.

— Té raó.

— Aleshores considera correcte que, primer, cal tenir èxit a l'Afganistan i no

"No es tracta sols del que els agrada als americans. Es tracta també de veure què vol el Govern iraquí. La meua tasca com a secretari general és trobar un consens al respecte al si de l'Aliança."

més aleshores es podrà enviar l'OTAN a l'Iraq?

— No ens podem permetre el luxe de perdre l'Afganistan o l'Iraq.

— Esteu a favor d'enviar a l'Afganistan la nova força de resposta ràpida de l'OTAN per a vetllar per la seguretat en les eleccions?

— Teòricament podria ser possible. No deixe de banda aquesta possibilitat. Fora de l'Afganistan necessitem reserves preparades per al combat en cas de conflicte, com vam veure a Kosovo.

— Pel març hi hagué a Kosovo greus disturbis en els quals les tropes de la KFOR dirigides per l'OTAN no van representar cap paper gloriós. Ara se celebrarà el cinquè aniversari del bombardeig de l'OTAN que va posar fi a l'expulsió dels albanesos a mans dels serbis. Hi haurà les commemoracions corresponents i s'espera que es produeixen més aldarulls. Està ara preparada l'OTAN?

— Al contrari del que penseu, si repassem tot el que el va passar, la KFOR ha actuat correctament: es van produir disturbis, orquestrats per fraccions radicals dels albanesos, en set, vuit o nou llocs alhora. L'OTAN també ha actuat correctament pel que fa als reforços que van arribar per avió. Però estic d'acord que la situació a Kosovo és molt fràgil.

— L'OTAN no ha pogut portar-hi la pau.

— Ara l'Aliança participa més intensament en el procés polític de la comunitat internacional. No cal dir que el problema de Kosovo no l'ha de resoldre l'OTAN tota sola. Hi fan falta els serbis i hi fa falta una estratègia balcànica de la Unió Europea i de l'OTAN.

— Però no n'hi ha cap.

— En això també us he de donar ia raó. L'OTAN i la Unió Europea han de col·laborar en aquest sentit ben estretament. També espere que el secretari general de l'ONU nomene aviat un successor per al seu representant que ha dimitit, Harri Holkeri.

— No hi ha cap èxit de l'OTAN a la vista. En aquest sentit, tenim una situació paral·lela a la de l'Afganistan. La propaganda afirma que està tot sota control, però per davall de la superfície continuen latents els conflictes greus.

— Aquí no hi estic d'acord. Cal una solució política per a la qual hauran de col·laborar molts actors. L'OTAN es troba al lloc dels fets per tal d'aconseguir el millor que es pugui un ambient pacífic: per aconseguir aquella calma sense la qual no és possible cap solució pacífica.

Dirk Koch

Alexander Szandar

© Der Spiegel - EL TEMPS

Traducció: Àngels Giménez